

**Konferencija Komisije za fonetiku
i fonologiju slavenskih jezika
Međunarodnog slavističkog komiteta**

Filozofski fakultet, Zagreb
30. rujna – 1. listopada 2021.

Knjižica sažetaka

Konferencija Komisije za fonetiku i fonologiju slavenskih jezika Međunarodnog slavističkog komiteta

Filozofski fakultet, Zagreb, Hrvatska
30. rujna – 1. listopada 2021.

Pod pokroviteljstvom
Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Knjižica sažetaka

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Odsjek za fonetiku i Odsjek za kroatistiku

Program

Četvrtak 30. 9. 2021.

- 9:45–10:15 Otvaranje konferencije
Predsjedava: Веселинка Лаброска
- 10:15–10:40 Ján Sabol: Semiotický pohľad na vzťah segmentov a suprasegmentov
- 10:40–11:05 Веселинка Лаброска: Расчекор меѓу правописот и правооборотот на македонскиот јазик
- 11:05–11:25 *Stanka*
Predsjedava: Zrinka Jelaska
- 11:25–11:50 Zrinka Jelaska: Slogovne granice na primjeru hrvatskoga jezika
- 11:50–12:15 Gordana Varošaneć-Škarić, Iva Bašić, Zdravka Biočina: Zvučna baza govora izvornih govornika hrvatskoga jezika i srodnih jezika
- 12:15–12:40 Ivančica Banković.-Mandić: Prepoznavanje neslavenskih govornika kao slavenskih u hrvatskom kao inom jeziku
- 12:40–15:00 *Stanka za ručak*
Predsjedava: Ines Carović
- 15:00–15:25 Jitka Veronková: Percepce a produkce souhlásek /r/ a /l/ v češtině u mluvčích s mateřštinou čínštinou (*online*)
- 15:25–15:50 Бранислав Геразов: Системи за синтеза на македонски јазик (*online*)
- 15:50–16:15 Zdena Palková: Milan Romportl – 100 let (*online*)
- 16:15–16:30 *Stanka*

Predsjedava: Hotimir Tivadar

- 16:30–16:55 Magdalena Zaorska: Об использовании скороговорок в обучении журналистов и художественных логопедов (из опыта русской театральной школы)
- 16:55–17:20 Ján Sabol i Lena Ivančová: Modelovanie slabík v slovenčine
- 17:45 Zasedanje komisije
- 19:00 *Zajednički domjenak*

Petak 1. 10. 2021.

Predsjedava: Irena Sawicka

- 10:00–10:25 Marko Liker: Palatalni glasnici u hrvatskom jeziku
- 10:25–10:50 Hotimir Tivadar: Fonetično-fonološki pogled na Toporišičevo zagrebsko delo Slovenski jezik na pločama po 60-ih letih
- 10:50–11:15 Irena Sawicka: Lenicje w języku macedońskim
- 11:15–11:35 *Stanka*

Predsjedava: Anita Lorenc

- 11:35–12:00 Anita Lorenc, Marzena Żygis, Łukasz Mik, Daniel Pape, Márton Sóskuthy: Charakterystyka artykulacyjna polskich sybilantów retrofleksyjnych
- 12:00–12:25 Magdalena Osowicka-Kondratowicz: Świadomość językowa młodych Polaków na przykładzie wybranych zjawisk akcentowych
- 12:25–12:40 *Stanka*

Predsjedava: Damir Horga

- 12:40–13:05 Davor Nikolić: Fonološka struktura hrvatskih brzalica

13:05–13:30 Damir Horga i Ines Carović: Utjecaj tempa govora na
trajanje glasnika

13:30 Kraj konferencije

Uvodno slovo

Pri Međunarodnom slavističkom komitetu djeluje Komisija za fonetiku i fonologiju slavenskih jezika. Kao što joj ime kaže, zadaća Komisije je znanstveno proučavati fonetiku i fonologiju slavenskih jezika što se ostvaruje radom na znanstvenim projektima i održavanjem konferencija u razmacima od oko dvije godine između dvaju petogodišnjih Svjetskih slavističkih kongresa. Konferencije su znanstvene i radne i na njima se iznose znanstveni radovi, dogovaraju rokovi i mjesta te teme budućih konferencija. Obično uz članove Komisije na konferencijama sudjeluje i određeni broj izlagača koji nisu članovi (obično iz zemlje domaćina Konferencije). Na konferencijama je dosad sudjelovalo 30-ak sudionika na jednoj konferenciji.

Odsjek za fonetiku našeg fakulteta bio je organizator Konferencije 1997. godine pa je došlo vrijeme da ponovno ugostimo članove Komisije na sljedećoj konferenciji. Naime, na konferenciji Komisije koja je održana u Pragu od 26. do 27. rujna 2019. godine predloženo je da se sljedeća, 29. po redu konferencija Komisije održi u Zagrebu. Taj su prijedlog prihvatili Odsjek za fonetiku i Odsjek za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu preuzimajući tako zadaću i obvezu organizacije ove konferencije. Odlučeno je da Organizacijski odbor čine Anđela Frančić u ime Hrvatskog slavističkog komiteta, Ivan Marković u ime Odsjeka za kroatistiku, Damir Horga kao hrvatski član Komisije i u ime Odsjeka za fonetiku te Ines Carović kao tajnica Konferencije. Epidemiološke okolnosti prisilile su nas tražiti vremenski termin u kojem bismo mogli s većom zdravstvenom sigurnošću organizirati konferenciju. Iako nema potpune sigurnosti, nadamo se da smo odabrali, u postojećim uvjetima, dovoljno siguran termin i da ćemo uz poštivanje epidemioloških mjera održati zdravstveno sigurno okupljanje. Konferencija će se održati 30. rujna i 1. listopada 2021. godine na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Predviđamo da ćemo konferenciju održati „u živo“ jer su

sudionici najavili dolazak na konferenciju, a ako bude potrebno, osigurali smo i mogućnost sudjelovanja „on line“.

Uprava Filozofskog fakulteta prihvatila je prijedlog da fakultet bude pokrovitelj ove konferencije te je ujedno omogućeno je da se Konferencija održi u prostorijama fakulteta. Ovom prigodom zahvaljujemo o. d. dekana Miljenku Jurkoviću na znanstvenoj i organizacijskoj podršci konferencije.

Kao što se vidi iz programa konferencije, priloženog na početnim stranicama ove knjižice sažetaka, na konferenciji će sudjelovati 21 sudionik iz 6 zemalja, a u dvodnevnom radu konferencije bit će izloženo 17 radova. U okviru konferencije održat će se sjednica Komisije o aktualnim pitanjima budućega rada Komisije i pripremana za Svjetski slavistički kongres koji će se održati 2023. godine u Parizu.

Veseli nas da unatoč pandemiji i odgađanju termina Konferencije, možemo ugostiti članove Komisije i njihove suradnike u Zagrebu.

Dobrodošli!

U Zagrebu 15. 9. 2021.

U ime organizatora

Ines Carović

Damir Horga

Sažeci izlaganja

Ivančica Banković-Mandić: <i>Prepoznavanje neslavenskih govornika kao slavenskih u hrvatskom kao inom jeziku (HIJ-u)</i>	9
Бранислав Геразов: <i>Системи за синтеза на македонски јазик</i>	10
Damir Horga i Ines Carović: <i>Trajanje glasnika u prirodnom i brzom govoru</i>	10
Zrinka Jelaska: <i>Slogovne granice na primjeru hrvatskoga jezika</i>	11
Веселинка Лаброска: <i>Расчекор међу правописом и правоговором на македонскиот јазик</i>	12
Marko Liker: <i>Palatalni glasnici u hrvatskom jeziku</i>	12
Anita Lorenc, Marzena Żygis, Łukasz Mik, Daniel Pape, Márton Sósokuthy: <i>Charakterystyka artykulacyjna polskich sybilantów retrofleksyjnych</i>	13
Davor Nikolić: <i>Fonološka struktura hrvatskih brzalica</i>	13
Magdalena Osowicka-Kondratowicz: <i>Świadomość językowa młodych Polaków na przykładzie wybranych zjawisk akcentowych</i>	14
Zdena Palková: <i>Milan Romportl – 100 let</i>	15
Ján Sabol: <i>Semiotický pohľad na vzťah segmentov a suprasegmentov</i>	15
Ján Sabol, Lena Ivančová: <i>Modelovanie slabík v slovenčine</i>	16
Irena Sawicka: <i>Lenicje w języku macedońskim</i>	17

Hotimir Tivadar: <i>Fonetično-fonološki pogled na Toporišičevo zagrebško delo Slovenski jezik na pločama po 60-ih letih</i>	17
Gordana Varošaneč-Škarić, Iva Bašić, Zdravka Biočina: <i>Zvučna baza govora izvornih govornika hrvatskoga jezika i srodnih jezika</i>	18
Jitka Veroňková: <i>Perpcepce a produkce souhlásek /r/ a /l/ v češtině u mluvčích s mateřštinou čínštinou</i>	18
Magdalena Zaorska: <i>Об использовании скороговорок в обучении журналистов и художественных логопедов (из опыта русской театральной школы)</i>	19

Ivančica Banković-Mandić

Croaticum – centar za hrvatski kao drugi i strani jezik, Filozofski fakultet,
Sveučilište u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska

Prepoznavanje neslavenskih govornika kao slavenskih u hrvatskom kao inom jeziku (HIJ-u)

Dio stručne javnosti navodi da je prvi jezik neizvornih govornika lako prepoznatljiv, čak i na visokim razinama poznavanja jezika (Požgaj Hadži 2007: 97). Istraživanje koliko izvorni hrvatski govornici prepoznaju J1 neizvornih govornika ne potvrđuje takvo tumačenje (Banković-Mandić 2012). Štoviše, izvorni hrvatski govornici kao procjenitelji stranoga izgovora u navedenom su istraživanju naveli da nisu sigurni u svoju procjenu. Najbolje se prepoznaje J1 engleskih govornika koji uče hrvatski, a na drugom je mjestu njemački kao J1. Istraživanje iz 1999. (Mildner 1999) pokazalo je da se najtočnije prepoznaje materinski jezik govornika onih jezika koji su ispitanicima bliži geografski ili po stupnju izloženosti tom jeziku, a pri procjeni se ispitanici najčešće oslanjaju na izgovor glasova.

U radu će se prikazati može li se akustičkom analizom izgovora govornika HIJ-a (analizom vrijednosti formanta) objasniti zašto su neke neizvorne govornike hrvatskog čiji je J1 njemački, engleski, španjolski ili kineski izvorni govornici hrvatskog prepoznali kao govornike slavenskih jezika.

Бранислав Геразов

Факултет за електротехника и информациски технологии, УКИМ
Скопје, Македонија

Системи за синтеза на македонски јазик

Компјутерската синтеза на говор има клучна улога во непречената говорна комуникација со технологијата која нè опкружува. Со напредокот на вештачката интелигенција, синтезата на говор станува сè позастапена во нашето секојдневие. Синтезата на говор на големите светски јазици е застапена од мноштво на компании, меѓу кои и најголемите ИТ компании на денешницата. Од друга страна, синтезата на говор на македонски, а и останатите јужнословенски јазици, сеуште е ограничена на мал број на истражувачки тимови и компании. Уште повеќе, нивното придржување до востановениот правоговор не е сеуште истражено. Во ова излагање ќе биде направена споредбена анализа на синтетизаторите на говор на македонскиот јазик кои се достапни денес.

Damir Horga i Ines Carović

Odsjek za fonetiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska

Trajanje glasnika u prirodnom i brzom govoru

Inherentno trajanje glasnika određeno je samom prirodom artikulacijskog pokreta nekog glasnika oslobođenog kontekstualnih utjecaja. U povezanom govoru inherentno trajanje glasnika mijenja se ovisno o njegovoj fonološko-sintaktičkoj funkciji u izričaju i kontekstualnim uvjetima u kojima se govorna komunikacija odvija. U ovom je istraživanju postavljano pitanje kako tempo govora kao kontekstualni operator djeluje na trajanje pojedinih glasnika. Četrnaest studentica Filozofskog fakul-

teta u Zagrebu, izvornih govornica hrvatskog jezika pročitale su jednu stranicu narativnog teksta prirodnom (5,14 slog/sekunda) i maksimalno brzim tempom (6,41 slog/sekunda) te je programom Praat izmjereno kako je promjena tempa govora djelovala na trajanje pojedinih glasnika. Istraživanje je pokazalo da se ubrzanjem tempa govora trajanje glasnika ne skraćuje linearno već da je skraćivanje obrnuto proporcionalno inherentnom trajanju pojedinih glasnika.

Zrinka Jelaska

Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska

Slogovne granice na primjeru hrvatskoga jezika

U radu se raspravlja o različitim izazovima određivanja slogovnih granica, čak i uz pojednostavljivanje zadatka primjenom općejezičnoga pravila najvećega pristupa. Oprimjeruje ih se na slogovnomu obrascu u hrvatskomu jeziku koji ima najjednostavniji lik u mnogim dijalektima, nešto složeniji u domaćim riječima hrvatskoga standarda, a (intuitivno previše) širok kada se uključe riječi stranoga podrijetla.

No kako slog ne pripada samo govornomu jeziku, u fonološkim pismima slavenskih jezika, posebno onih koji nemaju posve plitki pravopis poput hrvatskoga, čest je problem (bio) rastavljanje riječi na slogove kako bi prešle u novi redak, jer tada padine sloga moraju biti jednoznačno određene.

Веселинка Лаброска

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Скопје
Скопје, Република С Македонија

Расчекор меѓу правописот и правоговорот на македонскиот јазик

Во рефератот ќе бидат изложени актуелните проблеми што ги има реализацијата на македонскиот стандард на говорен план, а како последица на непрецизноста на правописот или на неговата недоволна усвоеност во текот на образовниот процес. Ќе биде анализиран изговорот на помладата генерација говорители, пред сè, на учениците и студентите. Во анализите ќе се раководиме од новата Фонетика и фонологија на македонскиот стандарден јазик, изработена од група автори, а под раководство на академик Ирена Савицка, чијшто супрасегментален том е веќе објавен, а сегменталниот том е во подготовка за печат.

Marko Liker

Odsjek za fonetiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska

Palatalni glasnici u hrvatskom jeziku

U hrvatskom se konsonantskom sustavu pet glasnika tradicionalno kategorizira kao palatalni glasnici - /j, ʎ, ɲ, tɕ, dʑ/ (Škarić 1991; Bakran 1996; Landau i sur. 1999; Škarić 2007a; Horga i sur. 2010). Međutim, palatalni status četiri od ukupno pet tih glasnika doveden je u pitanje u radovima u kojima su korištene suvremene instrumentalne tehnike (Liker i Gibbon, 2012; Liker i Horga, 2015; Horga i Liker, 2016; Liker i sur, 2019). U ovom će se izlaganju prvi puta objediniti rezultati tih objavljenih studija sa svrhom preispitivanja palatalnog statusa četiri konsonanta

- /k, n, tɛ, dʒ/. Predstaviti će se i neki do sada neobjavljeni rezultati, kako bi se pokušao dati odgovor na pitanje koliko je palatala u hrvatskom.

Anita Lorenc, Marzena Żygis, Łukasz Mik, Daniel Pape, Márton Sóskuthy

Institute of Applied Polish Studies, University of Warsaw
Warsawa, Polska

Charakterystyka artykulacyjna polskich sybilantów retrofleksyjnych

Zaprezentowana zostanie charakterystyka artykulacyjna polskich sybilantów retrofleksyjnych opracowana z wykorzystaniem artykulografii elektromagnetycznej (artykulograf firmy Carstens, model AG 500). W badaniach wzięło udział 20 osób (10 kobiet i 10 mężczyzn). Szczegółowej analizie poddano kształt języka, miejsce artykulacji, horyzontalne i wertykalne ruchy języka oraz warg podczas artykulacji sybilantów retrofleksyjnych. Uzyskane wyniki odniesiono do istniejącego stanu badań.

Davor Nikolić

Odsjek za kroatistiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu
Zagreb, Hrvatska

Fonološka struktura hrvatskih brzalice

Brzalicu definiramo kao usmenoretorički žanr koji svojom neufoničnom fonološkom formom (ponavljanjem istih ili sličnih glasovnih sljedova te izgovorno zahtjevnih suglasničkih skupina) pri ubrzanju izvedbi navodi govornika na izgovornu pogrešku. Neke se brzalice moraju izgovarati više puta da bi došlo do pogreške (u pravilu kraće), a neke su pak toliko teško oblikovane (dosljedna aliteracija inicijalnih glasovnih skupina, nizanje riječi na rubu fonotaktičkih pravila) da je uspjeh kada

se izgovore pravilno samo jedanput. Računalnom analizom korpusa suvremenih hrvatskih brzalica utvrđene su određene zakonitosti slogovne strukture i distribucije fonema.

Magdalena Osowicka-Kondratowicz

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Humanistyczny,
Instytut Językoznawstwa, Katedra Języka Polskiego
Olsztyn, Polska

Świadomość językowa młodych Polaków na przykładzie wybranych zjawisk akcentowych

W referacie zaprezentowane zostaną wyniki badań nad świadomością fonetyczną młodych Polaków w zakresie wyboru wariantów fonetycznych tych samych wyrazów, które mogą być różnie zaakcentowane. Przykłady odzwierciedlają wiele aktualnych tendencji prozodii polskiej. Grupę badawczą stanowi ponad 100 studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, łącznie kierunku logopedia. Badania oparto o przygotowaną przez autorkę ankietę – „Test preferencji akcentowej”. Uzyskane wyniki skonfrontowano z zaleceniami ortofonicznymi formułowanymi w wydawnictwach ortoepicznych oraz z informacjami zawartymi w opracowaniach fonetyki polskiej. We wnioskach wskazano m. in. na dobrą dyskryminację słuchową badanych wariantów akcentowych, zakres wyboru poszczególnych wariantów przez respondentów oraz mały liberalizm poprawnościowy młodego pokolenia mówców.

Zdena Palková

Fonetický ústav Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
Praha, Česká republika

Milan Romportl – 100 let

Fonetik, fonolog a slavista Milan Romportl, (1921-1982), profesor Univerzity Karlovy v Praze, se ve svých pracích vícekrát zabýval otázkami koncepce a perspektivy porovnávací fonetiky a fonologie slovanských jazyků. Počátkem sedmdesátých let minulého století patřil k iniciátorům vzniku Komise pro fonetiku a fonologie slovanských jazyků při MKS a byl jejím dlouholetým předsedou. V krátkosti připomeneme některé z jeho myšlenek.

Ján Sabol

Katedra slovakistiky, slovanských filologií a komunikácie, Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovensko
Košice, Slovensko

Semiotický pohľad na vzťah segmentov a suprasegmentov

Súčinnosť a protipohyb segmentálneho a suprasegmentálneho podsystému možno uviesť diferencovanými, ale čiastočne aj prienikom spojenými javmi: 1. artikulácia – modulácia, 2. sukcesívnosť – simultánnosť, 3. fonotaktlná diferencovanosť – fonotaktlná afinita, 4. fonologicko-diš-tinktívna funkcia – štylizujúca funkcia. Semiotické echo pri týchto javoch sa najviac ohlása v protiklade sukcesívnosť (segmenty; arbitrárna „tonalita“) – simultánnosť (suprasegmenty; ikonicko-symbolická „tonalita“) s prepojením na ďalšie členy opozícií (syntagmatickosť – paradigmatickosť, lineárnosť – asociatívnosť, nemotivovanosť – motivovanosť, metonymickosť – metaforickosť atď.). Členy binárnych opozícií vymedzené na predpolí (sub)dominantného ikonicko-symbolického verzus

arbitrárneho semiotického princípu vytvárajú výraznú prienikovú množinu príslušných charakteristických črt, a to tak v „horizontálnej“, ako aj vo „vertikálnej“ štruktúrovanosti. Súčinnosť ikonicity a arbitrárnosti možno pozorovať už aj v základnom paradigmaticko-syntagmatickom nukleu jazyka (v slabike, jednotke zloženej zo segmentov, ktorá je zároveň nositeľom suprasegmentálnych javov), ktorý je „predobrazom“ organizovanosti všetkých jazykových prvkov.

Ján Sabol, Lena Ivančová

Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie, Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Slovensko
Košice, Slovensko

Modelovanie slabík v slovenčine

Modelovanie vo vede je spojené so systémovým nazeraním na skúmané javy, s hľadaním spoločných črt, s generovaním invariantu. Model slabiky – základnej zvukovej jednotky reči – je univerzálny, uplatňovaný iba s malými obmenami vo všetkých jazykoch sveta. Cieľom príspevku je komplexnejšie predstaviť submodely slabiky generované jednak na pozadí kombinatoriky zvukových segmentov v slovenčine (v závislosti od ich typu – napr. sonóra, okluzíva, frikatíva a pod.) a jednak v širšom napojení na suprasegmentálny jazykový podsystém (a to osobitne v prienikovej množine medzi segmentmi a suprasegmentmi s ohľadom na fonologickú funkciu suprasegmentov a štylizujúcu funkciu segmentov). Pri zvukovoštylistickej analýze hovorených komunikátov predstavuje práve suprasegmentálny submodel slabiky (vymedzený ukazovateľmi časovej, silovej a tónovej modulácie) efektívny nástroj, pomocou ktorého možno charakterizovať zvukovú osobitosť konkrétneho žánru, prípadne jazykového štýlu.

Irena Sawicka

Instytut Slawistyki, Polska Akademia Nauk, Warszawa
Warszawa, Polska

Lenicje w języku macedońskim

W referacie zostaną omówione historyczne i współczesne lenicje występujące w języku macedońskim.

Hotimir Tivadar

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Ljubljana, Slovenija

Fonetično-fonološki pogled na Toporišičevo zagrebško delo *Slovenski jezik na pločama po 60-ih letih*

Slovenski jezik na pločama (1961) je bil del večjega projekta priprave vadnic o izgovoru in intonaciji z recitacijami več jezikov, ki so bile pripravljene na zagrebškem Inštitutu za fonetiko pod vodstvom Petra Guberine. Uporabljeni so bili rezultati znanstveno-raziskovalnega dela na Inštitutu. Bistven del vadnice so posnetki in specifične vaje na magnetofonskih trakovih. Ta metoda, kasneje znana kot VTM- oz. VTS-metoda, je bila novost tudi v mednarodnem fonetičnem svetu. Teoretični opis v vadnici je temelj kasnejšega opisa v Slovenski slovnici (1976). Glasoslovni opis je prav zaradi sodobnih principov zagrebške šole fonetike bil pojmovan vse do konca 20. stoletja kot najboljši in neprekosljivi del te slovnice, ki je še danes edina celovita znanstvena slovnica slovenskega jezika in deluje kot neke vrste kodifikacijski priročnik.

Gordana Varošaneć-Škarić¹, Iva Bašić¹, Zdravka Biočina²

¹Odsjek za fonetiku, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

²Zagrebačka škola ekonomije i managementa, Zagreb, Hrvatska

Zvučna baza govora izvornih govornika hrvatskoga jezika i srodnih jezika

U razdoblju od 2011. do kraja 2020. snimljen je 621 izvorni govornik hrvatskoga, srpskoga, slovenskoga i bošnjačkoga jezika tijekom čitanja i spontanoga govora. Uvjeti snimanja bili su slični (visokokvalitetna oprema, prostorije bez buke, udaljenost usta od mikrofona - 10 cm, pod kutom od 45°). Snimljeno je 45,25 % muškaraca i 54,75 % žena, a ukupno trajanje govora iznosi 84,18 sati (prosječno trajanje po govorniku iznosi 6,03 min). Korpus hrvatskoga govora prikupljen je u 13 gradova diljem Hrvatske te na otoku Braču (10 mjesta). Govornici srodnih jezika snimljeni su u glavnim gradovima zemalja (Beograd, Ljubljana, Sarajevo). U tijeku je montiranje govora u programima za akustičku obradu zvuka, budući da će baza imati ulaz u infrastrukturu (HR-)CLARIN, koja je sastavni dio europskih istraživačkih infrastruktura. Baza će biti oblikovana tako da se longitudinalno može nadopunjavati snimkama govora, a bit će dostupna fonetičarima, lingvistima, studentima za različita zvučna istraživanja.

Jitka Veroňková

Fonetický ústav, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Praha, Česká republika

Percepce a produkce souhlásek /r/ a /l/ v češtině u mluvčích s mateřštinou čínštinou

Potíže čínských mluvčích s hláskami ze skupiny vibranty při akvizici cizích jazyků jsou všeobecně známé. Předkládaný experiment se zaměřuje na úspěšnost percepce a produkce fonémů /r/ a /l/ u studentů češtiny

jako cizího jazyka u mluvčích na úrovni B1–B2 s čínštinou jako mateřským jazykem. Materiál tvoří jednotlivá slova – minimální páry lišící se cílovými hláskami /r/ a /l/ (percepce i produkce) a věty obsahující tato slova (produkce). Výsledky mimo jiné ukazují variabilitu v úspěšnosti podle pozice cílové hlásky, typu jednotky (slovo vs. věta) a také na individuální rozdíly mezi mluvčími.

Magdalena Zaorska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Humanistyczny,
Instytut Językoznawstwa, Katedra Języków Wschodniosłowiańskich
Olsztyn, Polska

Об использовании скороговорок в обучении журналистов и художественных логопедов (из опыта русской театральной школы)

Wystąpienie poświęcone zostanie użyciu lingwołamek w procesie kształcenia przyszłych dziennikarzy i logopedów artystycznych na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie. Zaprezentowane zostaną szerokie możliwości, jakie daje użycie tekstów skomplikowanych pod względem fonetycznym w pracy nad oddechem, fonacją, rezonansem, artykulacją i dykcją, przy uwzględnieniu różnej kategorii dźwięków mowy. Poruszona zostanie również kwestia mobilizacji studentów do samokształcenia przy pomocy tworzenia lingwołamek i skrętaaczy języka własnego autorstwa.

Impresum

Nakladnik

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Za nakladnika: Miljenko Jurković

Urednici

Ines Carović i Damir Horga

Jezična redakтура je autorska.

Organizacijski odbor

Damir Horga

Ivan Marković

Anđela Frančić

Ines Carović

Mrežne stranice: fonet.ffzg.unizg.hr

Oblikovanje i slog: KaramanDesign

Tisak: Kolorklinika, Zagreb

ISBN: 978-953-175-954-0

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu